

Minimální preventivní program

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola Bří Jandusů, Nám. Bří Jandusů 2, 104 00 Praha 10 - Uhřetěves
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Jiří Měchura
Telefon na ředitele	267710828
E-mail na ředitele	reditel@zsjandusu.net

Jméno školního metodika prevence	Ing. Iva Smrčková
Telefon	267710828
E-mail	ismrckova@zsjandusu.net
Specializační studium	Ano X ☐ Studuje - ☐ Ne - ☐
Realizátor vzdělávání	Institut FILIA, PF UK

Jméno výchovného poradce	Ing. Iva Smrčková
Telefon	267710828
E-mail	ismrckova@zsjandusu.net
Specializační studium	Ano X ☐ Studuje - ☐ Ne - ☐
Realizátor vzdělávání	Institut FILIA, PF UK

Jméno výchovného poradce	Mgr. Vlasta Zdobinská
Telefon	267710828
E-mail	vzdobinska@zsjandusu.net
Specializační studium	Ano X ☐ Studuje - ☐ Ne - ☐
Realizátor vzdělávání	PF UK

Jméno výchovného poradce	Mgr. Marcela Pecková
Telefon	267710828
E-mail	mpeckova@zsjandusu.net
Specializační studium	Ano - ☐ Studuje - ☐ Ne - ☐
Realizátor vzdělávání	MFF UK

Jméno školního psychologa	Mgr. Martin Krajča
Telefon	267710828
E-mail	mkrajca@zsjandusu.net

	Počet tříd	Počet žáků/studentů	Počet ped. pracovníků
ZŠ - I stupeň	14	336	16
ZŠ – II.stupeň	9	213	19
Víceleté gymnázium	-	-	-
4leté gymnázium	-	-	-
SŠ – ostatní	-	-	-
Celkem pedagogů na škole*	-	-	35

2. STRUČNÁ ANALÝZA SITUACE

Naše škola se nachází poblíž frekventované komunikace v lokalitě katastru Městské části Praha 22 – Uhřetěves. Škola je úplnou základní školou s prvním až devátým postupným ročníkem. První až čtvrtý ročník je letos zastoupen třemi třídami, pátý ročník je zastoupen dvěma třídami, šestý ročník třemi třídami, všechny ostatní ročníky dvěma třídami. Školu navštěvuje 549 žáků ze spádových i nespádových oblastí.

Základní škola vyučuje podle ŠVP „Věřit si a znát“.

Potřebnost minimálního preventivního programu vychází ze Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na období 2009-2012, dále z Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže Č. j.: 20 006/2007-51 a dalších právních norem, samozřejmě také ze situace a potřeb školy.

Náš program je zaměřen především na zdravé postoje a hodnoty. Usilujeme tak o to, aby se žáci ve škole cítili dobře, aby zde panovala atmosféra vzájemné důvěry a porozumění. Díky školnímu parlamentu se nám podařilo zefektivnit komunikaci žáků a pedagogů navzájem, důraz je kladen také na spolupráci a odpovědnost za své chování a jednání. Dále je naším cílem to, aby školu opouštěli mladí lidé připraveni na život ve společnosti.

Jelikož se v naší obci setkáváme s rodinami jak ekonomicky silnými, tak socioekonomicky na nízké úrovni, musí být proto primární prevence velmi různorodá a zaměřená mj. i na lidskou toleranci.

Snažíme se v oblasti primární prevence vzdělávat i pedagogické pracovníky školy. Ti by měli dokázat monitorovat a včasné odhalit možná rizika (záškoláctví, počáteční šikana). Není v našich silách vymýtit všechny projevy rizikového chování, ale díky efektivní prevenci se snažíme tyto projevy alespoň omezovat. MPP počítá také se spoluprací rodičů a zákonných zástupců. Úzce spolupracujeme s úřadem MČ Praha 22.

Počet výskytu případů rizikového chování je v posledních letech nízký, stagnující. Přisuzujeme to efektivní dlouhodobé primární prevenci, která vždy aktuálně reaguje na potřeby žáků a školy samotné. Mezi žáky naší školy se v různé míře a v různém čase objevují následující formy rizikového chování:

- agresivita a šikana v raných fázích
- kyberšikana
- drobné projevy intolerance vůči odlišnostem
- kouření a konzumace alkoholu (mimo školní budovu a ne v době školních akcí)
- záškoláctví, a to i skryté
- poruchy příjmu potravy
- sebepoškozování

Ve školní budově ani v přilehlých prostorách nebylo v posledních letech odhaleno zneužívání návykových látek. Velmi podstatně se snížil počet dětí závislých na nikotinu, vyskytuje se více obětí netolismu a kyberšikany. Tyto děti jsou dlouhodobě sledovány, spolupracujeme s rodinami i s orgány sociálně právní ochrany a s policií.

Od letošního školního roku je naše škola zapojena do projektu, který je financován z Evropského sociálního fondu, ze státního rozpočtu a z rozpočtu HMP prostřednictvím Operačního programu Praha – Adaptabilita. Jeho cílem je zprostředkování služeb speciálního pedagoga a psychologa žákům, kteří to potřebují. Ve spolupráci s rodiči a učiteli budou v určených dnech při dopolední i odpolední výuce s dětmi podle jejich potřeb pracovat.

3. STANOVENÍ CÍLŮ MPP

A. Dlouhodobé cíle

- provádět dlouhodobou komplexní preventivní péči proti rizikovému chování dětí pomocí interaktivních forem práce
- výchovné působení všech pracovníků ZŠ na žáky – Školní řád školy
- působení pedagogů školy v odborných předmětech – Tématické plány
- působení preventivního týmu, školního parlamentu, Rady školy
- aktivně využívat motivační prostředky (školy v přírodě, lyžařské a sportovní kurzy, výlety, kulturní, společenské, sportovní akce, předmětové soutěže, kluby, zájmové kroužky, výchovně-vzdělávací činnost)
- zajistit co nejméně závislostí nebo experimentů s drogami u dětí a mládeže
- učit děti vzájemné toleranci, respektovat odlišnosti
- včas řešit problémy se šikanou, kyberšikanou, která se ojediněle mezi dětmi vyskytuje
- posilovat kohezi třídních kolektivů, utvářet pozitivní vztahy mezi dětmi
- ovlivňovat děti i v oblasti sebevědomí, hodnot a postojů a podpořit jejich zdravý životní styl
- rozvíjet u starších dětí právní vědomí a orientaci v problematice internetu a médií
- dostatečná a kvalitní informovanost na aktuální témata dle potřeb tříd
- zajišťovat vzdělávání pedagogů (orientace v problematice rizikového chování žáků), informovat rodiče a veřejnost, poskytovat konzultace a kontakty na odborníky

B. Krátkodobé cíle

Cíl:	Dosažení vzájemné tolerance mezi dětmi
Ukazatele dosažení cíle:	Tolerance jinakostí, sociálně-ekonomických odlišností, fyzických i psychických handicapů, kulturně-společenských odlišností, etnických odlišností aj.
Zdůvodnění cíle:	Omezení vzniku konfliktů, rizikového chování z důvodu netolerance
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Utváření pozitivních vztahů mezi dětmi, tolerance lidské odlišnosti

Cíl:	Omezovat pocity osamělosti a psychické nepohody u dětí
Ukazatele dosažení cíle:	Dosažení vyrovnaného chování a jednání při řešení povinností, problémů a konfliktů, minimalizace stresu, napětí a nervozity
Zdůvodnění cíle:	Neschopnost a bezradnost dětí (často souvisí i se vztahy v rodině) řešit v pohodě různé situace spojené se školou
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Podpora zdravého životního stylu, správných hodnot a postojů, posilovat zdravé sebevědomí

Cíl:	Orientace a bezpečné chování ve světě počítačů a internetu
Ukazatele dosažení cíle:	Pocit bezpečí při práci s internetem, bezpečný pohyb na sociálních sítích, umění si poradit s kyberšikanou
Zdůvodnění cíle:	Převážná většina dětí pracuje s počítači, s internetem, je nutné, aby se uměly chránit
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Orientace v problematice internetu a médií, rozvoj právního vědomí

4. SKLADBA AKTIVIT MPP PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY

a) Pedagogové

Název a odborné zaměření vzdělávání	„UČENÍ S MARTÍNEM“
Stručná charakteristika	Cílem 1. semináře je seznámit účastníky s problematikou dětí s SPU a SPCH, s problematikou nepřizpůsobivého žáka Cílem 2. semináře je zaměřit se na problematiku asertivity a na problematiku komunikace učitelů s rodiči. Náplň semináře ovlivňuje kazuistika, dotazy a diskuze účastníků.
Realizátor/lektor	PAEDDR. ZDENĚK MARTÍNEK
Počet proškolených pedagogů	25
Počet hodin	14
Termín konání	24.10. A 29.10. 2013

Název a odborné zaměření vzdělávání	PRÁVO VE ŠKOLE
Stručná charakteristika	Cílem semináře je seznámit účastníky s problematikou danou v názvu a dále - jak právně řešit nekázeň ve škole. Další téma – seznámí účastníky s novým Metodickým pokynem MŠMT k řešení šikanování ve školách a šk. zařízeních
Realizátor/lektor	MGR. MICHAELA VESELÁ
Počet proškolených pedagogů	16
Počet hodin	5
Termín konání	15.10. 2013

b) Žáci

Tematické bloky ve výuce, zaměřené na prevenci rizikového chování

Ročník/pololetí	Předmět	Vzdělávací oblast	Téma	Časová dotace	Vyučující
1./1.	Prv	Člověk a jeho svět	Zdravé klima třídy, úvod do protidrogové prevence	Dle tematických plánů	Dle rozvrhu
2./1.	Prv	Člověk a jeho svět	Vztahy mezi dětmi, úvod do protidrogové prevence	„	„
2./1.,2.	Prv	Člověk a jeho svět	Dopravní výchova (Policie ČR-AJAX)	„	„
3./2.	Prv	Člověk a jeho svět	Poznáváme sami sebe, tolerance	„	„
4./1.	Čj	Jazyk a jazyková komunikace	Mezilidské vztahy	„	„
4./1.	Př	Člověk a zdraví	Pomoc druhým, spolupráce	„	„
5./2.	Př	Člověk a zdraví	Obrana proti agresi, spolupráce,role v kolektivu, mezilidské vztahy	„	„
6./1.,2.	Čj	Jazyk a jazyková komunikace	Mezilidské vztahy, rodinné vztahy	„	„
6./2.	D, Ov	Člověk a společnost	Mezilidské vztahy, rodinné vztahy,hodnoty, postoje, lidská práva	„	„
6./1.,2.	Zdr	Člověk a zdraví	Sebepojetí, prosociální chování, řešení problémů, odlišnosti, lidská práva	„	„

7./1.	D	Člověk a společnost	Lidská práva	„	„
7./1.	Zdr	Člověk a zdraví	Zdravý vývoj osobnosti, sebepojetí, prosociální chování, lidská práva, závislosti, poruchy výživy	„	„
7./2.	Pv	Člověk a jeho svět	Závislosti	„	„
8./1.,2.	Ov	Člověk a společnost	Osobnostní výchova, hodnotový žebříček, komunikace, zdravý způsob života, lidská práva, právní vědomí	„	„
8./2.	Čj	Jazyk a jazyková komunikace	Lidská práva, mezilidské vztahy	„	„
8./2.	Pv	Člověk a jeho svět	Sebepoznání, sebevědomí	„	„
9./1.	Pv	Člověk a jeho svět	Osobnostní výchova, poznávám sám sebe	„	„
9./1.,2.	Čj	Jazyk a jazyková komunikace	Lidská práva, národnostní menšiny, mezilidské vztahy	„	„
9./2.	Ov	Člověk a společnost	Sociální vztahy, sociální politika státu, výchova k demokracii, hodnoty, postoje, právní vědomí	„	„
9./2.	Př	Člověk a příroda	Nebezpečí lidského chování	„	„
9./1.	Vv	Umění a kultura	Barevní lidé	„	„

Specifická prevence

Název programu	Prevence našich nejmenších VII
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program je dlouhodobou komplexní preventivní péčí - ovlivňuje děti v oblasti sebevědomí, hodnot, postojů a podporuje jejich zdravý způsob života. Má zajistit co nejméně závislostí nebo experimentů s drogami.
Realizátor	ProPrev, o.s.
Cílová skupina	Děti 1. a 2. ročníku
Počet žáků v programu	153
Počet hodin programu	12
Návaznost programu na cíle MPP	Ovlivňovat děti i v oblasti sebevědomí, hodnot a postojů a podpořit jejich zdravý životní styl.
Ukazatele úspěšnosti	Pětiletá spolupráce s realizátorem, výborné zkušenosti i z jiných typů prevence, bezprostřední reakce dětí, připravenost dětí na další průběh prevence.
Termín	Listopad - únor 2013/14
Zodpovědná osoba	Iva Smrčková - ŠMP, lektorka ProPrev, o.s.

Název programu	Pokračujeme IX
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Cílem programu je pokračovat v dlouhodobé komplexní protidrogové preventivní péči, která se vyznačuje interaktivními formami práce s celou třídou. Cílem péče je mimo jiné ovlivnit děti v oblasti sebevědomí, sebedůvěry, hodnot, postojů a především v chování k návykovým látkám. Dalším cílem péče je podpořit zdravý životní styl. Novým cílem je rozvíjet u starších dětí právní vědomí a orientaci v problematice internetu a médií. Protidrogová preventivní péče tímto projektem byla zahájena v roce 2004.
Realizátor	o.s. Život bez závislostí
Cílová skupina	Děti 3. až 9. ročníků
Počet žáků v programu	396
Počet hodin programu	60
Návaznost programu na cíle MPP	Provádět dlouhodobou komplexní preventivní péči proti rizikovému chování dětí pomocí interaktivních forem práce.
Ukazatele úspěšnosti	Desetiletá úspěšná spolupráce s realizátorem, bezprostřední reakce dětí i pedagogů, velmi široký záběr prevence - komplexní ošetření účastníků.
Termín	listopad – březen 2013/14
Zodpovědná osoba	Iva Smrčková – ŠMP, lektori o.s. ŽBZ

Název programu	Naši šestáci V
Typ programu	Adaptační výjezd
Stručná charakteristika programu	Cílem programu je koheze kolektivu, posílení pozitivních zpětných vazeb mezi žáky a rozvoj komunikačních dovedností. Pomocí různých technik a her prohlubuje komunikační dovednosti, rozvíjí pozitivní vztahy mezi dětmi, navazuje, udržuje kvalitní vztahy, sociální dovednosti. Seznámí žáky se sociálně patologickými jevy, které se v jejich věkové skupině vyskytují. Žáci by si měli osvojit informace o negativním dopadu těchto SPJ na jejich chování, jednání i zdraví.
Realizátor	o.s. ProPrev
Cílová skupina	Děti 6.ročníků
Počet žáků v programu	71
Počet hodin programu	39
Návaznost programu na cíle MPP	posilovat kohezi třídních kolektivů, utvářet pozitivní vztahy mezi dětmi ovlivňovat děti i v oblasti sebevědomí, hodnot a postojů a podpořit jejich zdravý životní styl
Ukazatele úspěšnosti	Práce s třídním kolektivem, koheze kolektivu, „fungující“ třída
Termín	Říjen 2013
Zodpovědná osoba	Iva Smrčková – ŠMP, lektoři o.s. ProPrev

Název programu	Besedy rozšiřující portfolio MPP
Typ programu	Interaktivní besedy zaměřené na aktuální problematiku
Stručná charakteristika programu	Besedy jsou zaměřeny na nebezpečí požívání alkoholu, šikanu, kyberšikanu, kriminalitu, právní vědomí, užívání drog, AIDS, pohlavní choroby, partnerské vztahy, lásku, sex.
Realizátor	ProPrev, ACET ČR, Martin Hornych, další výběr realizátora dle potřeb
Cílová skupina	Děti 3. až 9. ročníků
Počet žáků v programu	396
Počet hodin programu	46
Návaznost programu na cíle MPP	dostatečná a kvalitní informovanost na aktuální témata dle potřeb tříd
Ukazatele úspěšnosti	minimalizace forem rizikového chování u žáků naší školy
Termín	Prosinec až červen 2013/14
Zodpovědná osoba	Iva Smrčková - ŠMP

c) Rodiče

Veřejnost a rodiče jsou příležitostně, dle jejich zájmu nebo v případě nutnosti informováni o průběhu a plnění minimálního preventivního programu na třídních schůzkách, na webových stránkách školy, na informační nástěnce ve škole, popř. pomocí článků v Uhříněveském zpravodaji. Dále probíhá spolupráce s KPŠ a s Radou školy, nabízíme rodičům konzultace dle jejich potřeby.

5. EVALUACE (*metodika str. 18*)

Nejúčinnější metodou pro měření efektivity se nám jeví přímá práce s kolektivy tříd a posouzení a porovnání klimatu třídy bezprostředně po ukončení programu. Dále dle potřeb využíváme anketní a dotazníková šetření, sociometrická šetření a pohovory s pedagogy a žáky.

A) Kvalitativní hodnocení

Všechny programy jsou dlouhodobě osvědčeny a považujeme je za efektivní. To vyplývá jak z dotazníkových šetření, tak z klesajícího nebo stagnujícího výskytu různých forem rizikového chování mezi žáky školy.

Ve všech programech budeme pokračovat i nadále a doplňující aktivity zrealizujeme dle aktuálních potřeb tříd, školy, nebo dle požadavků třídních učitelů nebo rodičů.

B) Kvantitativní hodnocení

I. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU

Vzdělávací akce pro pedagogické pracovníky v oblasti prevence RCh	
Počet vzdělávacích aktivit	3
Počet celkově proškolených pedagogů	30
Počet hodin	19

II. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

	Počet aktivit	Počet hodin	Počet zúčastněných rodičů
Aktivity pro rodiče v oblasti prevence RCH	-	-	-

III. PREVENTIVNÍ AKTIVITY PRO ŽÁKY ŠKOLY

Specifické preventivní aktivity, reagující na individuální situaci (problém) ve třídě	Počet aktivit	Počet žáků	Počet hodin přímé práce
Blok primární prevence	23	549	73
Interaktivní seminář	-	-	-
Beseda	23	396	46
Komponovaný pořad	-	-	-
Pobyťová akce	3	71	39
Situační intervence	-	-	-
Jiné	-	-	-

Volnočasové aktivity při školách	Počet aktivit	Počet žáků
Školní kluby	1	159
Školní kroužky	16	159
Víkendové akce školy	2	150
Prázdninové akce školy	-	-
Jiné	15	183

Použité zkratky:

MPP – Minimální preventivní program

RCh – Rizikové chování

SPJ – Sociálně patologické jevy

NNO – Nestátní neziskové organizace

ŠMP – Školní metodik prevence

RVP – Rámcová vzdělávací program

ŠVP – Školní vzdělávací program

Program proti šikanování

Základní škola, Praha 10, Náměstí Bří Jandusů 2

Školní rok 2013/2014

Program proti šikanování je přílohou Minimálního preventivního programu školy pro rok 2013/2014. V případě potřeby bude aktualizován. Jeho tvorba a realizace vychází z těchto materiálů:

- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení; č. j. 24 246/2008-6
- Metodický pokyn k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 20 006/2007-51
- Strategie prevenci rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy na období 2009 -2012
- § 29 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů
- Kolář, M. - Bolest šikanování
- <http://aplikace.msmt.cz/HTM/KTSkolniprogramprotisikanovani.htm>
- <http://www.minimalizacesikany.cz>
- Metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování ve školách a šk. zařízeních

1.) Cíl programu:

- v případě výskytu včas odhalit a efektivně řešit šikanování
- účinnou prevencí během školních aktivit a během realizace minimálního preventivního programu vytvářet ve škole bezpečné, spolupracující prostředí, ve kterém se podporují vzájemné pozitivní vztahy mezi žáky navzájem i mezi žáky a učiteli (potlačení agresivity, podpora solidarity, respektu, tolerance, vědomí sounáležitosti, jednání v souladu s etickými a právními normami)

2.) Definice šikany a její projevy:

Šikanování je jakékoli chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašit žáka, případně skupinu žáků. Jedná se o vztahy mezi rovnocennými jedinci, tzn. že aktéry šikany jsou opět žáci. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo nemohou z jakýchkoli důvodů bránit.

Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Nezřídka se objevuje také ve formě „symbolického“ sociálního vyloučení, kdy jedinec zůstává ve skupině, ale vzájemně o sebe nestojí a pouze se tzv. „trpí“.

Za šikanu jsou označovány tyto projevy chování:

- projevy chování jsou opakované a trvají delší dobu
- projevy chování mají nezřídka tendenci se stupňovat
- oběť nemá možnost se přiměřeným způsobem bránit

Výjimku tvoří kyberšikana, která se většinou neděje na půdě školy a nemusí být stupňovaná (útoky pomocí e-mailů, SMS zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod.).

Základní formy šikany:

- Verbální a psychická šikana
  - přímá – nadávky, pomluvy, vyhrožování, vydírání, ponižování, udílení násilných příkazů, kyberšikana
  - nepřímá – přehlížení, ignorování
- Fyzická šikana přímá a nepřímá
  - krádeže, ničení majetku, bití, loupeže, fyzické útoky, pohlavní zneužívání
- Smíšená šikana
  - kombinace psychické a fyzické šikany

3.) Kompetence školy a pedagogických pracovníků:

Vedení školy a pedagogičtí pracovníci se řídí ustanovením § 29 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Škola je povinna zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb a poskytuje žákům a studentům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

Škola je povinna dle výše uvedeného paragrafu vytvářet žákům a studentům podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů.

Pokud se prokáže, že šikana naplňovala skutkovou podstatu trestného činu a pedagogický pracovník o ní věděl a včas ji neoznámil či nepřekazil, vystavuje se tak riziku trestního postihu pro neoznámení, popř. nepřekažení trestného činu (§ 168, 167 trestního zákona).

4.) Postup při řešení šikany – krizový plán

Neexistuje jednotný postup při vyšetřování a řešení při výskytu šikanování. Vždy musíme postupovat citlivě a individuálně v kontextu dané situace s ohledem na osobnostní charakteristiky obětí a svědků.

Kdy začít s vyšetřováním:

- rodiče oznámí podezření na šikanování
- dojde k odhalení šikanování – učitel je svědkem útoku
- oběť nebo jiné osoby nahlásí šikanu učiteli
- šikana vyjde najevo ze screeningu
- při nepřímo varujících signálech, které vysílá oběť – žák je často ve třídě osamocen, zdržuje se v blízkosti učitelů, zhoršil se mu prospěch, narostla absence, změnilo se chování dítěte – je najednou tiché, zakřiklé nebo naopak impulsivní, často mu chybí školní pomůcky...

A) Škola řeší situaci vlastními silami:

- třídní učitel průběžně monitoruje vztahy ve třídě
- v případě podezření výskytu šikanování provede sám nebo za pomoci školního metodika prevence vhodný screening
- při prokázání podezření třídní učitel vždy případ předává Školnímu poradenskému pracovišti, tj. ředitel školy, školní metodik prevence a výchovný poradce
- problém se neřeší před celou třídou, ale již od počátku se se třídou musím pracovat jako s „nemocnou“ skupinou
- nic neřeší bezprostředně po odhalení, nejprve se problém konzultuje s ostatními pedagogy, stanoví se další postup, popř. kdo bude koho vyšetřovat, kdo s kým povede rozhovory apod.
- nikdy nekonfrontovat oběť a agresora
- určené osoby vedou rozhovory se svědky, obětí, agresory, vždy zvlášť s časovým odstupem, vedou si podrobnou dokumentaci výsledků
- nabídnout a zprostředkovat oběti pomoc
- informovat rodiče oběti, popř. svědků a konzultovat s nimi zjištěné informace
- vyslechnout agresory bez možnosti spolupráce (jedná-li se o více osob), rázně jejich projevy odsoudit a upozornit je na následné sankce
- informovat rodiče agresora/ů, popř. svolat výchovnou komisi, snažit se o spolupráci s rodiči agresorů
- udělení výchovných opatření – NTU, DTU, DŘŠ, klasifikačních opatření – snížený stupeň z chování
- zprostředkovat oběti terapii, odbornou pomoc, pracovat i s agresory

B) Škola dle uvážení kontaktuje následující instituce a organizace pokud:

- šikana naplňuje skutkovou podstatu trestného činu
- potřebuje pomoci s vyšetřováním
- potřebuje odbornou poradenskou pomoc
- vznikne oznamovací povinnost
- agresori nebo jejich rodiče nespolupracují

Seznam institucí a organizací:

- Policie ČR – 158
- Policie ČR, obvodní oddělení Praha 22 – Nové náměstí 1432, Praha 10 – 974 860 710 – Olina Galašová, Olina Morongová – specialistky na děti a mládež
- Policie ČR, obvodní ředitelství IV, Kongresová 2, Praha 4 – 974 821 280
- PPP pro Prahu 10, Jabloňová 3141, Praha 10 – 272 651 082, Mgr. Lenka Novotná
- OSPOD, Nové náměstí 1250, Praha 10 – 271 071 816, Bc. Olga Drechslerová
- Středisko výchovné péče SVP, Čakovická 51, Praha 9 – Klíčov – 286 887 075
- Linka proti šikaně ve školách – 286 881 059, 774 089 181 (8 – 18 hod)
- Linka bezpečí – 800 155 555, 116 111
- klinický psycholog, DPS II, Uhřetěves – 267 313 478, Mgr. Krulová Tatiana
- školní psycholog - Mgr. Martin Krajča

5.) Prevence šikany v rámci MPP:

1.) zabudovaná v dlouhodobých cílech programu:

- působení preventivního týmu
- učit děti vzájemné toleranci, respektovat odlišnosti
- včas řešit problémy se šikanou, která se ojediněle mezi dětmi vyskytuje
- posilovat kohezi třídních kolektivů, utvářet pozitivní vztahy mezi dětmi
- ovlivňovat děti i v oblasti sebevědomí, hodnot a postojů a podpořit jejich zdravý životní styl

2.) při realizaci samostatných projektů minimální prevence:

- Prevence našich nejmenších VII (ProPrev) – bloky primární prevence
- semináře pro pedagogy
- Pokračujeme IX (Život bez závislostí) – bloky primární prevence
- Naši šestáci V (ProPrev) – adaptační pobyt
- další interaktivní besedy, semináře (ProPrev, Policie ČR, ACET ČR, Martin Horných, aj.)

Pedagogičtí pracovníci budou s aktualizovaným Minimálním preventivním programem seznámeni dne 18.listopadu 2013 na pedagogické radě.

V elektronické podobě je umístěn na učitelském serveru školy.

Vypracovala: Ing. Iva Smrčková – školní metodička prevence

V Praze, dne 18. října 2013